

A Schengeni Információs Rendszer (SIS)

A Schengeni Megállapodás és a Schengeni Végrehajtási Egyezmény lehetővé teszi a személyek szabad mozgását biztosító térség létrehozását, ahol a tagállamok közötti belső határokon megszűnik az ellenőrzés, a schengeni térségbe történő belépés esetén pedig minden külső határátkelőhelyen azonos szabályok szerint történik a határellenőrzés.

A belső határok eltörléséből adódó lehetséges biztonsági problémák miatt azonban kiegyenlítő intézkedések szükségesek. Ennek keretében a külső határokon egységes határellenőrzést, továbbá a schengeni térségen belül egyes tagországok rendvédelmi szervei ún. mélységi ellenőrzést hajthatnak végre, melynek során ellenőrizhetik a tagállamok és a harmadik országok állampolgárait is. Ezt a schengeni tagállamok adatszolgáltatásából létrejött, és az egymás közötti adatcserét szolgáló Schengeni Információs Rendszer (Schengen Information System – SIS) teszi lehetővé.

Franciaország, Németország, Belgium, Hollandia és Luxemburg kezdte meg 1995-ben az együttműködést a SIS keretében, jelenleg – a nem uniós tagállam Norvégiát és Izlandot is ideértve – tizenöt állam a részese. 2007 decemberére a schengeni térség várhatóan 24 tagúra bővül. A régi schengeni tagállamokhoz – Ciprus kivételével – csatlakozni fognak a 2004-ben uniós taggá vált államok.

A SIS adatbázisában a következő adatok szerepelnek:

1. harmadik állambeli, azaz nem schengeni tagállambeli állampolgárok tekintetében beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő figyelmeztető jelzések,
2. letartóztatandó és európai elfogatóparancs alapján, átadásra vagy kiadásra kerülő személyekre vonatkozó figyelmeztető jelzések,
3. eltűnt személyekre vonatkozóan kiadott figyelmeztető jelzések,
4. bírósági eljárásban keresett személyekre (büntetőeljárásban bíróság által idézett személyekre, büntetés letöltésére felhívott személyekre, tanúkra) vonatkozó figyelmeztető jelzések,
5. személyekre és tárgyakra vonatkozóan leplezett megfigyelés vagy célzott ellenőrzés céljából kiadott figyelmeztető jelzések,
6. lefoglalandó vagy büntetőeljárásban bizonyítékként felhasználandó tárgyakra vonatkozó figyelmeztető jelzések.

A SIS a kijelölt rendőri, határellenőrzési, idegenrendészeti, vízumkiadó, vám- és igazságügyi szervek, a forgalmi engedélyek kiadására hatáskörrel rendelkező hatóságok, továbbá az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) és az Európai Igazságügyi Együttműködési Egység (Eurojust) számára biztosítja – szigorúan célhoz kötötten, hatáskörükhöz igazodóan – a személyekre, tárgyakra vagy gépjárművekre vonatkozóan bevitt figyelmeztető jelzésekhez való hozzáférést.

Az általános adatvédelmi elveknek megfelelően a Schengeni Végrehajtási Egyezmény elismeri a személyek jogát arra nézve, hogy

- hozzáférjenek a SIS-ben tárolt, rájuk vonatkozó adatokhoz;
- a hibás adat kijavítását vagy törlését kérjék;

- bírósághoz vagy az illetékes hatósághoz forduljanak, kérve az adatok javítását, törlését vagy kártérítés megállapítását.

A fentebb leírt jogokat az érintettek bármelyik schengeni tagállamban gyakorolhatják. A SIS-be bevitt adatok jogszerűségének vizsgálata azon tagállam nemzeti joga alapján kerül elbírálásra, amely a szóban forgó adatot a SIS-ben rögzítette.

Magyarország schengeni csatlakozásától kezdődően, amennyiben bárki tájékoztatást kíván kapni arról, hogy adatai szerepelnek-e a SIS-ben, vagy a SIS-ben található adatok helyesbítését, törlését kéri, kérésével vagy az Országos Rendőr-főkapitányság SIRENE irodáját, vagy az adatvédelmi biztost kell megkeresnie. Ha úgy ítéli meg, hogy SIRENE irodától kapott tájékoztatás nem megfelelő, ebben az esetben is az adatvédelmi biztost tud segítséget nyújtani.

Az Országos Rendőr-főkapitányság SIRENE irodájának elérhetősége:

1139 Budapest, Teve utca 4-6.

www.police.hu

Az Adatvédelmi Biztos Irodájának elérhetősége:

1051 Budapest, Nádor u. 22.

www.obh.hu